

Szerkesztőség:

I-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai, valamint a felszólamások küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Közéletünk.

(T.) Általános a panasz, sopánkodás, hogy sok, nagyon sok kinövésai vannak a mi társadalmunknak. De nem csak a miénknek, hanem egész Europa társadalmának.

A kinövésai okai a nagy, világegyetem aetherében ezer meg ezer apró atomokra oszlanak s ezekkel szemben a nyesegetés munkájánál az ideális gondolkozású emberek bizonytalan sikerű, idegölő munkát végeznek.

Nagyon nehezíti a purifikáló munkálkodást, hogy ezek a kinövésai a legnagyobb bizonytalanságban tévelyegnek, mely bizonytalanság sokszor sűrű ködként takarja el a bajok sokféle okainak felismerését.

A statisztikai adatok szörnyű vádakat vadognak a társadalom fejéhez s ezek a vádak mint társadalmi káros kinövésai többnyire a személy és vagyon biztonság ellen irányulnak.

Azt beszélnek azok az adatok, hogy a társadalom nagyobb, majdnem 75% a nem érintetlen a törvénybe s a társadalmi szabályokba való ütközéstől, sőt alig egy két

százalék az, mely holta napjáig megtudja magát óvni az ily vétségektől.

Hát biz ez furcsa állításnak látszik, de ha a statisztika az ő rideg számadataival ilyesmikkel traktál bennünket, elkell hogy higgyük s önkéntelenül az a gondolat fészkel meg agyunkban, hogy a társadalom nagyobb része kleptomaniában szenved.

No hát ez egy kissé túlzott állítás, még ha a statisztika mondja is és nevetséges is, mert ki tételezi föl arról, akinek sok van, hogy az is lopjon.

Más az, akinek nincs, de miért nincs? S hogy nincs, ez már a társadalom hibája, melynek nincs elég szociális érzéke arra, hogy mindenkinek biztosítsa a megélhetést.

Hanem ezek nagyon elcsépeelt dolgunk talán meg is dönthetők.

Am de nekünk, mint földmivelő államnak vannak súlyos hibáink is, melyeknek már a társadalom az oka. Az, hogy az apró birtoktól lassacskán megválnak eredeti tulajdonosai s oda gyűlnek a nagyokhoz. Ez pedig nagyon nagy baj. Kedvezőtlen, rossz időjárás máskor is volt és ennek viszontagságait még is csak eltűrtük, kihevertük. De

most már sokan, százezrek nem tűrhetik tovább, nem is győzik és vándorolnak ki, pusztulunk és veszünk.

Nem ér az a pillanatnyi segítség semmit; magkiosztás, inség-munka, mert nemcsak a mezőgazdaságnál vagyunk ilyen siralmas állapotban; rosszabb a helyzet az iparnál, különösen a kézműiparnál, a melynek türethető, sőt jó helyzetétől függ az ország helyzete is, mert hisz az az állam állhat fönn s dacolhat vésszel és viharokkal, amelynek megingathatlan közép osztálya van.

A kiscgazdák rossz helyzetét ismerjük; a kézipart pedig a külföldi gyárak és a tőke hiány teszi máholnap tönkre. Ebből sok baj kimagyarázható. Hisz nyilvánvaló dolog, a bankok és pénzintézetek évi kimutatásai napnál fényesebben beigazolják, hogy azokban ezer, meg ezer milliók hevernek, hasznos befektetések s a forgalom előmozdítása nélkül.

Ez aztán nemcsak szomorú jelenség, de felette káros is, mert az összpontosított, egy rakásra lehalmozott tőkék annyit érnek jóformán, mint a semmi.

TÁRGZA.

Ha majd egy . . .

Ha majd egy valaki, valaha
Felőlem irigyen szólana;
Ha felhányná egykor előttem
A mi együtt töltött időnköt:

Csak add a kezébe szóltanul
Dalaimat védő pajzsodul . . .
Vagy ha meglátsz, mutass reája:
Az én fehér, halvány orcámra!

Szabolcska Mihály.

Rézkapcsos bibliák.

Írta: Zöldi Márton.

Az, aki nekem ezt a történetet elbeszélte, nem azért tette, hogy a csabai nép lelkét magyarázza. Ő maga is csabai volt. Az apámnál szolgált, mint béres. De a mellett filozófus lélek volt a pozitív iskolából. Ezt abból sejtem, hogy ahol és amint tehetette, kerülte a munkát, lehetőleg most is. Talán három ízben szolgált nálunk. Mikor megunt a mezei munkát, a megye szolgálatába lépett. Perzekutor lett. Sokszor láttam dolmányban, rájhúzliban sétálni a csabai piacon. Lomhán, megfontoltan lépkedett. Ilyenkor irigyeltem a betyárokat. Milyen kényelmes életük lehet, ha a perzekutorok olyan lusta tempóban lépkednek, mint Rohoska Mihály. Mert úgy hívták a derek embert, aki nekem az alábbi történetet elbeszélte. Szegény, már rég künn pihen a lutheránus temető akácjai

alatt. De én maig is szeretettel gondolok reá.

Hogy mikor történt az az eset, melyet Rohoska elbeszél, arra nézve kevés tájékoztató adattal szolgált. Ő is az apjától hallotta kisgyerek korában. Ezt egybevetve életkorával, úgy sejtem, hogy a mult század negyvenes éveiben zajlott le a viharos esemény.

Ha a csabai nép között költők születnének, bizonyára dalba foglalták volna ezt a romantikus történetet. De a csabai anyák sokkal okosabbak, semhogy költőket szüljenek. Inkább hatókrös gazdákat. A talaj sem alkalmas a költők okserű fejlesztésére. Nagyon jó búza terem itt s a legutolsó csabai napszámos is jobb kenyeret eszik, mint például Norvégiában a költő-fejedelem. Ahol nincs ilyen jó kenyér ott szunnyad az isteni szikra.

Mikor egyszer a nővérem egy hatalmas kenyeret küldött nekem, a leányaim nem tudtak eleget enni belőle. Minden falat után csodálkozva néztek reám s kérdezték: „Papa, hogy tudtál te Csabáról eljönni?”

Ezen magam is sokat gondolkoztam, de ez nem tartozik ide.

Ismételtem, a mult század negyvenes éveiben történt. A jó csabai nép izgalmas napokat élt. Egy vakmerő rablóbanda tartotta rettegésben. Közvetlenül Csaba alatt tanyázott s az orosházi országúton gerázdalkodott. Öten-hatan voltak, bár némelyek esküdtek, hogy harmincnál is többet láttak.

A csabaiak kezdtek unni ezt az állapotot. Deputáció ment a csendbiztoshoz. A deputáció vezetője, az öreg Zelenyánszky tiszteletteljesen fölkérte a csendbiztos urat, hogy ne sajnálja valami módon a türethetetlen állapotot segíteni.

— Már nem is merünk a tanyára menni, — kockáztatta meg alázatosan.

A csendbiztos keményen ráírvált a deputál czióra, hogy ne avatkozzék a hatóság dolgába. A hatóság nagyon jól tudja, hogy mit kell ilyen esetben tenni. Nem kér senkitől tanácsot. Menjenek Isten hírével s ha még valaki ilyen panasszal alkalmatlankodik, hát azt lehúztatja és huszonöt veret rá.

Ne tessék ezen csodálkozni. A hatóság mindig ilyen volt. Nem szereti, ha dolgaiba beleártják magukat. Az ilyesmi csökkenti a hatóság tekintélyét. Pedig a tekintélyre szüksége van a hatóságnak. Nemcsak magáért, hanem a közrend érdekében is. Ha nem volna hatósági tekintély, csinálni kell mesterségesen.

A deputáció mégis leverten távozott. Éppen az nap hallatszott, hogy Riesz Dávidot raboltak ki az orosházi országúton. Húsz ezüst tallért szedtek el tőle.

Ezt mindenki borzasztónak találta, csak Riesz Dávid nem. Oka volt reá, hogy könnyen vegye a kalandot. Azelőtt egy esztendővel ugyan is egy cigány lócsiszár becsapta a gyulai vásáron. Hamis ezüst tallérokkaal fizetett. Mikor Riesz Dávid megtudta, hogy hamis pénz van nála, nagyon nyugtalan lett. Mit tegyen? Eldobja? Ehhez nem volt elég ereje, elég hősiessége, elég szive. Hiába, a pénzt, a készpénzt, még ha hamis is, sajnálja az ember az ablakon kidobni. Mikor azonban kiraboltak s elszedték tőle a veszedelmes érezneműt, megkönnyebűlten sóhajtott föl:

— Hala Istennek! Legalább nem esuknak be hamis pénz terjesztése miatt.

Az állapot nem javult. A rablók makacsul kitarítottak Csaba környékén. Hallatszott ugyan, hogy néha elkalandoztak Szarvas, Orosháza és Tótkomlós alá, de a központi telep Csaba maradt.

Végre egy incidens lényegesen változtatott az áldatlan állapotot. Az incidens Valastyán

Remélhetőleg a mostani is a lehető legjobban fog sikerülni, ami a kulturális cél érdekében föltötte kívánatos.

— **Adomány.** Az „Abonyi Lajos szobor alap” javára Rithnovszky Antal úr 4 koronát juttatott hozzá. Ez összeg átvételét köszönettel elismerem.

— **Demogóg sorsa.** Várkonyi István, ez a czeglédi származású socialista népámitó, a kit országszerte földosztó név alatt ismernek, aki itt náruk is meg fordult párszor, kilenc hónapi államfokház büntetést kapott azon lázító beszédeijért, a melyeket most 3 éve képviselőjelölt korában tartott Békésmegye egyes városaiban s a mely izgató beszédeiben rendkívül kikelt a birtokos osztály, a bírói kar és az állam ellen, a melyet egyszerűen el akart törölni.

— **Czegléden** egy városi képviselő indítványt adott be arra vonatkozólag, hogy a város vegye meg a vallás alapítványi uradalmi birtokait, melyek a város határában fekszenek. Ez az életre való indítvány legközelebb a városi képviselőtestület elébe kerül s hisszük olyan előre látó gondolkodásúaknak a czeglédi város atyákat, hogy ez indítványt örömezt elfogadják. Pedig Czegléden 64 % a pótadó, még sem félnek vagyont szerezni sőt inkább annál jobban igyekeznek. Nálunk csak 2/3-ada, de azért nem kell semmi. Persze had nőjön a pótadó, majd aztán mi is kapkodunk.

— **Helyre igazítás.** A Richter fele ház elbontására beadott ajánlatoknál jeleztük, hogy Oroszi János építési vállalkozó 270 koronáért adott be ajánlatot. Az illető kívánságára kijelentjük, hogy ezen összegbe a föld munka, a törmelék és egyéb földhordás nem volt bele értve.

— **Az új tizkoronás.** A hivatalos lap mai száma közli az Osztrák-Magyar Bank hírdetését, a melyben tudatja, hogy az 1900. márczius 31-ről keltezett tizkoronás bankjegyet bevonja, s 1905. február 25-en megkezdzi az 1904 január 2-ikéről keltezett tizkoronás bankjegy kiadását. Az új bankjegy rétalakja 135 millimeter széles és 80 millimeter magas, mindkét oldalán vízjegy nélkül való papiroson van nyomtatva, az egyik oldalon magyar, a másikon német szöveggel. Olyan czifra lesz, hogy nem is tudja hamisítani, a ki nem ért hozzá.

— **Tudomásul.** Lakások Villamvilág gitási berendezését elvállalja, és költségvetést készíti Háy Mór mérnök.

— **Szenzációs zszurnalisztikai jubileum.** Az „Egyetértés”, mely a hazai zszurnalisztikában a legelső helyek egyikét foglalja el és amely mint politikai tényező is igen nevezetes, a közel jövőben nagy ünnepet ül. Ez év tavaszán lesz ugyanis negyven éve annak, hogy az Egyetértés fennáll. Az évfordulót a legnagyobb magyar lap igen érdekes módon fogja megünnepelni, amelynyiben olyan jubiláris számot ad ki, aminőre még aligha volt eset valahol. Jubileuma alkalmából ugyanis az Egyetértés 230—250 oldal terjedelmű dísz-számot ad ki. Ez egy 500—600 oldalas kisebb alakú lapnak felel meg. A jubiláris szám igen fényes kiállítású és rendkívül gazdag tartalmú lesz. A mesteri illusztrációknak egész tömege fogja díszíteni, azonkívül a magyar irodalom legjelesebbjeitől lesznek benne dolgozatok, tudományos és szépirodalmi közlemények, sőt egy teljes regény is. Egy-egy ilyen óriási lappeldánynak a nyers előállítás költsége mintegy 6 koronára rúg. Ilyen módon akarja az Egyetértés leróni halapát a magyar olvasóközönség iránt, mely négy hosszú évtizeden át a legmelegebb rokonszenvenvel támogatta. Hogy a lap előfizetői megkapják a jubiláris dísz-számot, mely egymagában egy egész kis könyvtárral fog fölérni, az természetes. Az Egyetértés azonban úgy intézkedik, hogy az óriási lapszámot emlékképpen azok is megszerezhessek, akik nem tartoz-

nak az előfizetők sorába. E czélra elegendő, ha az érdeklődők levélben fordulnak a kiadóhivatalhoz (Budapest, IV. Vármegyeház-utca 11.) amely levélhez az expedíció költségeinek fedezésére 50 fillér melléklendő levélbélyegekben. Tekintettel arra, hogy az óriási díszpeldány csak bizonyos korlátolt számban jelenik meg, ajánlatos, hogy azok, akik a legalább 230—250 oldalas, jubiláris Egyetértést meg akarják kapni, mielőbb forduljanak eziránt a kiadóhivatalhoz.

NYILT-TÉR*)

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

ÜGYVÉDI IRODÁMAT

Czegléden, (néh. Tóth József-féle házban, a járásbiróság épülete mellett) megnyitottam.

Teljes tisztelettel:

Dr. Almási Sándor
ügyvéd.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk

Hirdetmény.

Néhai dr. Kúthy Lajosné örökösei tulajdonát képező Abony határában a legelő járandóság I. osztásában levő két darab szántóföld, egytanya épülettel és pedig 1 drb. 18 magyar hold 421 □-öl, 1 drb. 33 magyar hold 1115 □-öl eladó. Venni szándékozók forduljanak Kúthy Béla főmérnökhöz, Varga-utca 36. sz. Debreczenbe.

Eladó föld. Irsán, a vasúthoz 1/4 órányira 52 hold szőlő ültetésre alkalmas föld eladó. Értekezni lehet Irsán, Margócsy Gusztáv igazgatónál.

TAVASZI VETÉSRE

ajánl **Kwassitzból** beszerzett **Proskovetz-féle** eredeti mag után termelt

Hanna árpát

Hectoliter sulya 72 kilogramm, ára méter-mázsánként Abony állomásra szállítva 18 korona — zsákok beküldendők vagy önköltségen számíttatnak.

Pintér Gyula gazdasága Abony.

Kísérletügyi közlemények 1904. VII. kötet I. füzet: „A hazánkban túlnyomólag uralkodó száraz nyarakban a Hanna árpa sokkal eredményesebben versenyez a többi, különösen a nyugati féseségekkel.”

15—30 korona

napi kereset elérhető koczkáztatás nélkül **Erzsébet-sanatorium** és egyéb **sorsjegyek** eladása által. Tisztességes egyének bármely szakmából forduljanak

KŐVÁRY ÁRMIN

bank- és váltó-üzletéhez

Budapest, IV. Ferenczyek-tere 9.

6--12

PÁRTOLJUK A MAGYART.

Legfinomabb kivitelű igen czélszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet csak 5 koronába kerül és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalattal 1 hozzávaló pipaszár

1 czélszerű dohányzacskó 1 gyufatartó 1 tajték szivarszopóka 1 szivartárcza 1 házi pipa szárral együtt 1 tajték szivarkaszopóka 1 szivarvágó 1 szivarhamutartó 10 darab összesen.

4 és fél kiló körülbelül 50 drb. különféle illatu finom **pipere szappan** csak 5 k.

s vegyünk csakis **Magyarországban**

Egy nagy amerikai gyár tönkrejutása folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alant felsorolt 40 drb. **sz. amerikai ezüst** árukat mélyen leszállított áron **potom 6 frt. 40** krért szállíthatom bárkinek és pedig:
6 drb. amer. sz. ezüst asztali kés v. ang. pengével
6 " " " " evővilla egy darabból
12 " " " " ezüst káveskanál
1 drb. amerikai szab. ezüst leves merítőkanál
1 drb. amerikai szab. ezüst tejmerítő kanál
6 drb. angol „Viktoria” pohártálcza
1 drb. remek asztali gyertyatartó.

40 drarab összesen csak **6 frt. 40** kr.-ért ezen tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.

Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér fém belül is, **melyért jótállást vállalok.**

Megrendelhetők utánvét mellett

Neumann Jozsef-nél

Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyha-készlet

2 darab solingeni pengéjű kés és 1 darab szeletelő villa csak **4 kor. 50 fillér.**

6 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságúak csak

5 kor 90 fillér.

Egy valódi

Roskopf óra

kétévi jótállás mellett **csak 5 korona.**

BENZINMOTOROK, GÖZCSÉPLŐKÉSZLETEK

ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A magyar kir. államvasutak gépgyárának VEZÉRÜGNÖKSÉGÉNél

Budapest, V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

HIRDETMÉDY.

Van szerenesénk a t. közönséget értesíteni, hogy intézetünk **kézpénz-kölcsönöket** ad földbirtokra 10 évre vagy hosszabb időre **5 1/2%-os kamattal** mellett, továbbá **törlesztéses (amortizációs) záloglevél-kölcsönöket**, melyek

4 és 4 1/2 százalékos kama!

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza:

4 százalékos kamatuakra nézve:		4 1/2 százalékos kamatuakra nézve:	
100 kor. után 10 év a. évenként	2 kor. 80 f-rel	100 kor. után 10 év a. évenként	3 kor. 10 f-rel
" " "	15 "	" " "	15 "
" " "	20 "	" " "	20 "
" " "	25 "	" " "	25 "
" " "	30 "	" " "	30 "
" " "	35 "	" " "	35 "
" " "	40 "	" " "	40 "
" " "	45 "	" " "	45 "
" " "	50 "	" " "	50 "

Ezen összegekben úgy a kamattal, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik és ezenfelül semmi féle kezelési költség nem számítottatik.

Ezenkívül igen előnyös kamattal mellett adunk **váltókölcsönöket**; előlegeket **értékpapirokra** és **közraktárunkba** beraktározott **terményekre** és **árukra** a napi ár **75%-a** erejéig, csekély díj mellett közvetítjük a termények és áruk vételét és eladását.

Elfogadjunk **betéteket** kamatozás végett a legelőnyösebb kamattal és visszafizetési feltételek mellett, ugyancsak minden a bankszakmába vágó műveleteket.

Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál a

CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
Részvénytársaság. (Városház épület.)

A Czeplédi Népbank Részvénytársaság,

mint a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének képviselője értesíti a t. közönséget,

miszerint a hosszú lejáratu jelzálog kölcsön ügyleteket üzletkörébe felvette.

Kölcsön ez idő szerint a következő feltételek mellett adatik:

A) 4 1/2%-os záloglevelekben teljes készpénzkifizetéssel:

50 évi törlesztésre, mely után jár adókul a tőke évi	5.46%-a
40 " " " " " " " "	5.80%-a
30 " " " " " " " "	6.50%-a
20 " " " " " " " "	8.00%-a

B) 4 1/2%-os záloglevelekben 98 kor. kifizetési árfolyam mellett:

50 évi törlesztésre, mely után jár adókul a tőke évi	5.26%-a
40 " " " " " " " "	5.60%-a
30 " " " " " " " "	6.30%-a
20 " " " " " " " "	7.80%-a

C) 4%-os záloglevelekben 96 kor. kifizetési árfolyam mellett:

50 évi törlesztésre, mely után jár adókul a tőke évi 4.90%-a fizetendő.

A kölcsönök az A) alatti esetben teljes készpénzzel fizettetnek ki, míg a B) alatti esetben minden 100 korona záloglevélért 98 korona, a C) alatti esetben minden 100 korona záloglevélért 96 korona készpénz fizettetik.

A járadékok két egyenlő féleves részletben mindenkor **utólagosan** fizetendők. A kölcsön féleves felmondás mellett bármikor akár részben, akár egészben visszafizethető.

19—

Czeplédi Népbank Részvénytársaság.

Nyom. Szerdahelyi János Abonyban.

A leghiresebb kötőgépek

házi és ipari célra

I. styirai kötőgépgyár

MAGYAR KÉPVISELETE

Budapest, VII. Erzsébet-körut 23.

Részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára

Fogl József Lajos.

JORGÓ J NOS óras, gyári raktár Wien III/4. Rennwez Nr. 75/B

Levelező-lap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzéket ingyen és bérmentve megkaphassa, oleló bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenmely zsebórába új rugó behelyezése 40 kor. Minden vásárolt vagy javított óráért kezesseget vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolesobb, legiobb strapációra, nickeltokban 36 órai jár.	frt. 2.30
8039. sz. valódi ezüst panczellánc 15 gr.	1.—
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedeli	5.—
7989. sz. inga-óra ütömivel, 2 súlylyal	11.50
130 csm. magas	1.20
7929. sz. jó ébresztő óra	1.20

Szíveskedjék nevemre és házszámomra 75/B pontosan figyelni.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü czukorkánál!

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz **60 fillér.**

Csak **RÉTH-félét** fogadjunk el.

Ne vegyen senki hangszeret,

míg **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész cs. és kir. szabadalom tulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legjobb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Bpről, VI., Király-utca, 44./II.

